Ն 7072 | 1908 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 10-23 | ԲԱԶԱՐ ԷՐԹԷՍԻ | 29 ՇԷՎ.ՎԱԼ. 1326 | 10 ԹՐՇՐ. ՍԱՆԻ 1324 | 24ՆՃԻ ՍԻՆԻ

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ ՎԷ ՄԻԻՏԻՐԻ
ՏԱՎՈՒՆ ՎԷԿԵԻԼԻ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ

ՊԱՊԸ ԱԼԻ
ՍԱՏԱՐԻՔ ԴԱՐՈՒՈՎԸ
ԴԱՐՇԵՐՍԸՆՏԱ
Ն. 49

Կազէթայա այիտ մէվատա հագգընա սահիպը իմթիյազա միւրաճաաթ օլունուր։ Սահիպը իմթիյազին իմզասը վէ կազէթանին մէօհրը մահիսուսլյա մաթպաանին մաթպու մագսուզար թէէսիսաթը եալընըզ միւթալէր վէ մէկրու օլաճագ տր։

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

1877 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ ԹԷԷՍԻՍ ԻԹՄԻՇ ՏԻՐ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՄԻԼԼԻՅԷ, ԹԻՒՃԱՐԻՅԷ ՎԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ — ԵԷՎՄԻ ՍԷՐՊԷՍԹ ԿԱԶԷԹԱ — 20 ԲԱՐԱ

جريدهٔ شرقيه
ديكران حيوماك ١٢٩٣
سنه‌سنده تأسيس ايتمش‌در
صاحب امتيازى هيروكيانه

DJERIDÉI CHARKIÉ
FONDÉ EN 1877
Directeur-Propriétaire
AGOP DJIVÉLÉGUIAN
AVOCAT
Vis-à-vis la Sublime Porte
No. 49

ԱԳՈՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

	Թէյրին օլարագ 12 այլըգ	6 այլըգ	3 այլըգ
ՍԹԱՆԳՈԼ	140 ղ.	70 ղ.	40 ղ.
ԹԱՇՐԱ	150 ղ.	80 ղ.	45 ղ.
ՄԷՄ. ԷՃՆԷՊԻԵՃԷ	32 ֆր.	17 ֆր.	10 ֆր.

Մէէհիտիյէ 20 ղրշ.-ատն

ՍԱՍՈՒՆ
ԳԱՀՐԱՄԱՆԼԱՐԸՆՏԱՆ ՍԵՐՈԲԸՆ ՇԷՀԻՏԼԻԿԻ

Իսթիպատա տէվրինին իյիա իտէկէլիկի մէզալիմ վէ իշկենճէլէր զայրը գոպիլը թասատա օլուա, ինսանըն թիւյէրինի իէրրիւմէքաէ վէ օն տօգուզունճը սորլարը իլէ ինրմինճի սորընը իպթիսալարընտա մէտէնիյէթէ էվ վիճանը պէշերիյէթէ ասլա թէվֆուգ իթմէյէճէկկի վէ թարիիը ալէմտէ հիլէլպէպա լանէթլէ եատ օլունճաղը ա-ղիքեար տր։ Սասունըն գաթը ամը հէնուզ իսթրլարտատրը։ մահրուճ յեղա-յոխական վէ գահրաման Սերոբընն սուլթէր վէգիաթբյա վիճուտընտան այ-բրլմըշ օլան պաշընին տէփնի օլ վագթ Պիթլիս առաէնորդը պուլընան Երուսա-զէմին լսոնդ Տէրսասատէթ Բաթրիգ վէ-քիլի Տ. Եղիշէ Ծ. Վ.է իսապէթ իթ-մէշ օլմաղլա, բուհանիի մուհիպլէյն չու սուրէթլէ թասվիր էյլէմէքտէ։

«1899 սէնէսինտէ Պիթլիս թեմի ա-ռաջնորդլըգը էհնասընտա սոն պահար կիսնէլէրինտէ պիրինտէ ալէլուսուլ ի-տարէ մէճլիսինէ կիթմիշ իտիմ։ Կէրէք վալի վէ կէրէք ազալարտա ֆէվգէլա-տէ ալէայիմը հէյէճանը նիհայան օր-մագտա իտի։ Բնաֆֆէլ մէմուրին պիր հալը ինթիզարտէ պուլընայսր իտի։ Ճաա-տէլէրլէ եօլլար վէ պիթիւն պայը վէ տամարտա թիւրք վէ քիւրտ էրքէք վէ գասրն էհալի իլէ թօլմուշ իտի։ Պունլար մյանընտա պիր ֆէրտ էրմէնի պուլմագ իմքան խարիճինտէ իտի։ Հէր գօր-դուլարընտան խանէլէրինէ չէքիլմիշ ի-տի. պու սըրատա ճէնուպ թարաֆըն-տան Սասունըն Կէլիյէ Կիւզան մու-զաֆֆէրյէթինտէն ավանթ իտէն ասա-քիր վէ սիվարի քիւրալէրտէն միւրէք-քէպ պէօյիւք պիր ալայ վիւրուտ իթ-մէքտէ իտի։ Օրատա Ալալէաթըն Սօխօրէ քէօյիւ մաբուճ գահրաման Ադիւր —Սերոբ իլէ բրիֆէգասը վէ անընն 15 հաշընտաքի օղու Ցակոբ չէհիտ տիւշմիւշլէր իտի։ Սիվարի պիր զապթի գահրաման Սերոբընն պաշը պիր գազդա գագմըշ օլտուղը հալտէ, ալայընն էօնիւն-էն եիրիւմէքտէիտի։ Պու մամէնինագ ալայ հիւքիմէթ գօնալընընն վասի ավ-ղուսընա կէլի գ տուրը։

Պու էմնատէ ասքէրի մուզիգա պիր հուվարագ տարրէ թէկրիլ իթմէքլէ վէ Սերոբընն պաշընը եիւքսէք թուլմագտա օլան տթը զապթի օրթալարընա ալ-մագա, հազին նաղմէլէր թէրէնիւմ իթմէքտէ իտի։ Եարըմ սաաթ գասար սիւրէն պու հազին մէրասիմի վալի իլէ ազալար վէ ճիւմլէմիլ՝ բէնէրէլէրտէն սէյր իտիյօր իտի։ Սաաթ 11 սուլարընա վալիյէ վէտա իլէ առաջնորդանիստ քիլիսէմիզէ գատար 2 սրրա իլէ տուբ-մագտա օլան ասքէր մկանընտան կէ-չի գ մէրկասասանէյէ կիթտիմ։

«Բիլիսէնին տրշ գարուսը գաբալը ի-տի. էօնտէ պիր չօգ գօմիսէր, բօլիս վէ ժանդարմալար տուրմագտա իտիլէր։ Պունլար գաբուլը աշբգ իշերի կիրտիմ. ավլուտա աւաղերեցին էլինտէ սէբէթ իշլինտէ չէհիտին պաշը պուլընտրը հալ-տէ կէօրտիմ։ Սաաթ 12տէ քիլիսէ գա-բուսընտա տուրուպ Ազբիւբ-Սերոբընն պաշընը կէօրմէք մէրագընտա պուլընան պիր գաշ թիւրքլէրի իշերի ալրգ կէօս-թէրտիմ. ազշամ սաաթ պիրտէ աւագե-բեյի քէնտի խանէսինէ կէօնտէրտիկիմ կիտի, գարու էօնիւնտէ տուրան գօմի-սեր վէ բօլիսլէրի տէ տաղրթարմ վէ գարուլը գաբարտի։

«Կէճէ սաաթ 5տէ պիր գազմա իլէ չէհիտին պաշընը ալտրմ, քիլիսէնին չարգի ավլուսընա կիթտիմ. օրատա զաթէն 10—15 գահրաման իսթիրահաթը էպէտիյէտ պուլընմագտա իտիլէր։ Պունլարընը գուպրլարընտան 2 մէթրօ ուզագտա պիր թուտ աղաճընըն ալթընտա գազմա իլէ պիր չուգուր աչ-տրմ։ Ս. Երուսաղէմտէն պիրլիքտէ մու-գատէս չէյլէր կէթիրմիշ իտիմ. պունլարտան պիր նշխարը աղընընն իւզէրին-էն գօյտում. ալընընն իւզէրինտէ տէ քէմիքտէն գրմզը պիր խաչ վաղ իթ-տիմ. պու խաչըն օրթասընտա պուլընան ճամանն Բրիստոսընն յարութիւնը կէօ-րիւմէքտէ իտի։ Ինճէ պիր մամ տա քիբրիթլէրինին իւզէրինտէ վաղ իլէ եաբ եալընընը վէ եանընտա քիմսէ պուլըն-տրմ վէ մուսախսէրէն մէզպուրէ Սօսէյի մէզաթը ըլիսի օլան Ախլաթըն Սօսի-յէ քէօյիւնտէ կէօնտէրտիմ։ Գօմանտան տասի մէզպուրէնին միւտաֆէասը իշիւն թավսիյէնամէլէր վէրմիշ իտի։ Սօսէնին պիր չօճուղը Սասունըն քէօյլերինտէ գալընը իտի։ Ունընն իշիւն գօմանտա-նա միւրաճաաթ իթթիմ։ Գօմանտան հէ-ման պիր ալայ ասքէր կէօնտէրիպ վէ մէլէգ կէտի օլան չօճուղը պուլորը-մը վէ անասընընն գուճաղընա թէսիմ իթմիշ իտի։»

* * *

Տիկէր թարաֆտան Պիթլիսատէն ալ-տրզընմըզ պիր մէքթուպտա չու մալիս-մաթ վէրիմիշ տիր։

«Հ. Ց. Դաշնակցութիւն վէ Օսմ. իմթիհատ վէ Թէրքզզը ճէմիյէթի ա-զասընտան պազըլարը մէմլէքէթիմիզէ իլգ կէլտիքէրինտէ, եվվէլա Ազբիւբ-Սերոբընն գապրընը զիյարէթի՝ վազիֆէ իտիստիլէր։ Սերոբընն վիճուտընտան այրըլմըշ պաշը իլէ իսթիթլալ ազասընտան պիթլիսլի Սիմոնընն, Մարգար վարժապե-տին վէ սիր գահրամանլարընն քէմիք-էրի տէֆն օլընմըշ վէ պու գապրընն պիր ազ էօթէսինտէ 1896 գաթը ամընտան զատտարանէ թէլէֆ իտիլէն 390 պի-սուչ գուրպանլար պիր հէնտէքտէ տէֆն օլընմըշ տրը։ Իշպու վիյարէթ կիւնիւ գահրաման Սերոբընն գապրը իւզէրինտէ պէօյիւք պիր միթինկ իճրա օլընմըշ, պին պաշը իլէ Թիւրք վէ Էրմէնի էհալիսի հազրը պուլըմըշ տրը։ Նութգլար իյրատ իլէ Սերոբընն վէ բիւֆէգասընընն գահ-րամանլըգլարը թատատտ իլէ պու կիւն-քի հիւրրիյէթ ասվրինին մահզա պուն-լարընն էսէրը ֆաալանէլէրի նէթիյէսի օլարընը սէօյլէնտի։

«Իշպու միթինկտէ գահրաման Սերոբընն գապրը իւզէրինտէ պիր հէյքել ըէքզի իլէ միւսթագպէլ Նէսլերինտէ պիր նիհանէի իմթիսալ օլմագ իւզրէ պիր խաթրէի մատամիլ հայաթ թէէսիսի թէքլիֆ օ-լընտը։

«Իշպու թէքլիֆ կէրէք թիւրք վէ կէրէք էրմէնի-հազրընն թարաֆընտան քէմալը մէմնունիյէթլէ գապուլ օլընըպ տէրնալ իսանէ ճէմինէ իպթիսար օլընմըշ տրը։ Իշպու իսանէնին ճէմինէ տէվամ օ-լընմագ իւզրէ Դաշնակցութիւն հէյէթի-նին տէալէթիյլէ պիր գամիսիօն թէշքիլ օլընըպ պիր բրօկրամ թանզիմ իտիլմիշվէ 1.—Աղբիւբ Սերոբընն գապրը իւզէրինէ պիր հէյքել ըէքզինէ. 2.—Գահրամանը մուսմիլէյէնին պիլէսինին վէ իքի եէ-թիմէրինին թէրզիին հալինի ըսլահ իլէ մատտի սուրէթտէ մուավէնէթէ վէ իքի եէթիմէրին իլլում ու թէրպիյէսինէ. վէ 3.—Սերօբանընա պիր քիւթիւպսանէ—գրաաթխանէ թէէսիս իլէ պու վասրթա իլէ գրաաթբէրվէրլիկի ճէօմասաթ մի-յանընտա թէվսի էյլէմէկէ գարար վէր-միշ տիր։ Միթինկ օլտուղը կիւն 10—12 վերա գատար թօրլամըշ տրը։ Պու մագ-սէտլէ իսանէի նագտիյէ վէրէնլէր իսանէ-լերինի Թիֆլիսատէ «Գորձ» կազէթասը հէյէթը թարիրիյէսինի, Տէրսասատէթտէ Հ. Ց. Դաշնակցութիւն ճէմիյէթի չիւ-պէսինէ, Պուլկարիատա «Ռազմիկ» կա-զէթասընա, Ամէրիգատա «Հայրենիք» կազէթասընա, Եվրօպատա «Դրօշակ» կազէթասընա կէօնտէրէպիլիրլէր։»

Իքի մէքթէպ չօճուղը արասընտա.

—Բէյէրին ըէք թամանքիար օլմալը քի, գունտուրսը օլտուղը հալտէ սանա էօկի գունտորրա կիյտիրիյօր։

—Էօյլէ սանա սէնին բէյէրին տանա պէթէր. չունքի տիշճի օլտուղը հալտէ քիչիւք պիրտէրինին աղզընտա հալա պիր տիշ վար։

ՍԱՐԳԻՍ ՀԱՅԿՈՒՆԻ

Էրմէնի հէքեաթ, ոտապ, տարպը մէսէլ, օյուն վէ էմսալի գատիմ չէյլէրի թօպլայրպ նէյր իթմէքլէ մասրուճ օլան Սարգիս Հայկունի, հոկտ. 17տէ Ս. Էջ-միածինտէ վէֆաթ իթմիշ տիր։ Մի-թէվէֆա Թիֆլիսատէ ֆագրը հալտէ եա-շամագտա օլուպ, հոկտ. իպթիտալա-րընտա Ս. Էջմիածինէ կիթմիշ իտի։ Մի-թէվէֆանընն ասըլ լագապը Ղազար-եանց օլուպ, 1876 տա Թրապիզոնընն Զիֆանօս քէօյիւնտէ թէվէլլիւտ իթմիշ տիր։ 2) եաշընտա իքէն օգումագ էօյ-բէնմէկէ պաշլայրպ 3 սէնէ սոնրա Թրա-պիզոնընն 4 սաաթ էօթէսինտէ պուլընան Շանա քէօյիւ մէքթէպինէ մուալիմ նասպ օլունմըշ տրը։ 1875տէն սոնրա Արտուին, Թրապիզոն վէ Ալաչկերտ մէքթէպլէրի մուալիմիքլէրինի պիլիկա ֆէվգէլյատտ մուհիմ խըզմէթլէր իպրազ էյլէմիշ տիր. 1891տա պիլ մէճպուրիյէ իդամէթկեահընը թէրք իլէ Իրանա վէ օրատան տա Ռուսիայա կէչիպ Ս. Էջ-միածինէ կիթմիշ տիր։ Խրմիան Հայրիկ պու ինթիկայրը թանրաղընտան, քէն-տիսինի միր մէսարը թէէյյիւշ օլմագ իւզրէ Մոսկուա Ս. Թաթէոս վանքը վանահայրըզընա նասպ ու թային իթ-միշ տիր։ Սարգիս Հայկունի օրատան Ս. Էջմիածինէ ավտէթլէ էվվէլա գրա-աթխանէյէ վէ սոնրա տա քիչէր նա-զըրըզընա թային օլունմըշ տրը։

Սարգիս Հայկունինին ֆաալիյէթը էտիպանէսի 1864 սէնէսինտէն պէտ ի-տէր։ Սթանպօլ կազէթալարընա, եզ-ճիտի «Երկրագուն», «Մասիս», վէ «Հայրենիք»է իշթիրաքը գալէմիյէսի օ-մուշ վէ թայրա ըզարբապթընը մու-սավէր կիւզել մեգալէլեր եազմըշ տրը։ Մէսգաթը ըէսինիսէ ատաթը ավամ, նաղմէլերի, տարպը մէսէլլէյի, հէքեաթ-լարը, թիթգաալարը վէ սահրեյիպիրարայա թօպլայրպ գալէմ ալմըշ վէ պունլարընն պէօյիւք գըսմընը նէյր իթմիշ տիր։ 1888 սէնէսինտէն պէրու արթըգ Սթանպօլ կազէթալարընա մեգալէ եազմագտան չէքիլմիշ վէ պուրատա տէվամ իտէն սանսիր ուսուլինտէն օսանմըշ տրը։ Մի-թէվէֆա Էջմիածինէ ավտէթինտէ «Արարատ» այրգ ըէսալէսինտէ եազ-տըղը կիպի, ճէսիմ ճիլալէրլէ էսէրլեր նէյր իթմիշ տիր։ «Բագրեւանդ կամ Ջրաբաշխ գաւառ», «Հութութիք», «Մո-գոս», «Շաւոտ», հէքեաթլար», «Ա-ռակ»ներ, «Դաւիթ վէ Մներ» վէ սա-իրէ իլէ Էմինան 4 ճէսիմ ճիլալէր հէր քէնտի էսէրը գալէմիյէսի տիրլեր։ Մի-թէվէֆա պունլարատն մասատ ըէք չօգ էլ եազըլարը տա Թէրք իթմիշ տիր։

Բահմէթ՝ պէօյլէ էտէպիյաթը էր-մէնեանս խասիմ զաթրն պագրյէի ի-զամընա։ Ց.

ՕՍՄԱՆԼՈՒՃԱՆԸՆ
ՍՍՏԷԼԷՃԻՐԻԼՄԷՍԻ

Անմէտ Միտհաթ էֆ. «Թ. Հագիգաթ»տա Օսմանլուճա լի-սանընընդայէթլէ սատէլէչտիր-իլմէսի հագգընտա, մուհիմ պիր պէնտ եազմըշ օլմաղլա, լիսանը ըէսմի օլան Թիւրքճէ-նին թէսմամիմ էլզէմիյէ-թինէ մէպնի մէգթիւր պէնտի օգուսանլարըմըզա արզ իթմէկի միւնասիպ կէօրտիւք։

Կէրէք իմամըզին, կէրէք տիլիմի-զին էն աշաղը սընրֆլարտաքի Օսման-լուլար թարաֆընտան տօղրու օգունըպ, տօղրու անլաշըլապիլէճէք պիր եօլտա ըսլամը արզուսը պու կիւն հէր քէսին կէօյիւնէ կիրմիշ տիր։ Սմմա պու կիւն սէօյլէնիպ պու կիւն արզու հասըլ օլմըշ տէյիլ։ 40 սէնէտէն պէրու պունա լիւ-զում կէօրէնլէր վար իտի։ Լաքին սոն ինգլիզապմըզա կէլինճէյէ գատար պու լիւզում պու կիւնքի տէրլեճէլէրտէ ան-լաշըլմըշ տէյիլ իտի։ Շուրատա պուրա-տա ճէմիյէթլէր եաբըլարագ, գօնֆէ-բանլար վէրիլէրէք, միւգաքէրլէր ի-սիլէրէք խալգընն, հէմ տէ խալգ արա-սընտա եիւքսէք թապագատա պուլը-նանլարընն անլայըլարը արաշտրըլմագա պաշլամասը իւզէրինէ, օգուսանլարընն պիպէ օնտա պիրի օգուսաբգլարը չէյլերի անլամատրգլարը սապիթ օլընճա, լիսան-ճա վէ իմլաճա պէօյիւք պիր սատելիկէ մութլագա լիւզում օլտուղը բէք չօգ քիմսէլէր թարաքընտան իգրար իտիլ-միշ տիր։ Սթանպօլ պէօյլէ օլընճա վի-լայէթլէրին, սանճագլարընն, գազալարընն, քէօյլերինն նամըզ օլմալարը լայըմ կէլէ-ճէկկինի տիւշինէնլերինն եիւրէքլերինտէ տէշէթլի պիր գօրգու բէյտա օլմամագ միւմքին օլուր մը։

Միլլէթիմիզին պինտէ պիրիսի ան-ճագ օգուր եազար, անլար, անլաթըր, տէյտու հիւքմ իտէրսէք, ատէթա հիշ տէ եսլան սէօյլէմիշ օլմայրզ, սաթրան քիթապլար տանի պու հիսապըն տօղ-ըուլըզընը կէօսթէրիյօր։ Էն չօգ օգու-նան քիթապլար՝ բօմանլար օլտուղը հալտէ էն ուճուզ բօմանլարտան իլգ չըգրչտա 500 տանէ սաթրլապիլիպ 2000 տանէ պասրլան պիր բօման 5 սէնէտէ սաթրլըպ պիթթիյօր։

Շու հիսապճա միլլէթիմիզ «տիլսիզ» տէյէպիլէճէքմիյիզ, էօյլէ եա, օգուսագ եազմագ, պիրիպիրիմիզ մէրամմըզը անլաթմագ իչիւն պիր «տիլ» սայրլա-ճագ օլուր իսէ, 10000տէ պիրիմիզին հապ-ղրյա տիլի սայրլմագտան բէք իւլէրիյէ կէչէմէյէճէկկիմիզ ինքեաբ օլընմայա-ճագ տրը։

ՍԻՍԱՅԻ ԲՕՄԱՆ

ՇԱՐԳ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

ՇԱՐԳ ՄԷՍԷԼԷՍԻՆԻՆ ՔԷՍՊ ԻԹՏԻԿԻ ՀԱԼ
1853-1908

Իւլէմայը լիսանա կէօրէ, Մակէդոնիա Սլավլարընն թէքելիւմ իթթիք-էրի լիսան նէ՛ թէմամըյլա սըրպճա տրը, նէ՛տէ խալես պուլկարճա, պունը թագտիր իչիւն Սըրպիսթան վէ Պուլ-կարիսթանտաքի քէօյլիւլէրին, պիրպիր-լերինին տիլինտէն անլատրգլարընը սէօյ-լէմէք քեաֆի տիր։

Հալպուքի, Ֆրանսա, Իթալիա վէ Այմանիանընն մուխթէլիֆ քէօյլիւլերինտէ պու հալէ թէսատիֆ իտէմ յիզ։

Մակէդոնիատա թէքելիւմ իտիլէն լիսան—Մանասթըր վիլայէթինին չիմալ գըսմըլարընտա, տահա զիյատէ Սըրպ-ճայա, Պուլկարիսթան հուտուտընա եազընն մահէլլէրտէ տէ տահա զիյատէ Պուլկար-ճայա եազլաշմագ իւզրէ—իքի հիւքիւ-մէթ էհալիսինին լիսանլարը արասընտա —օրթա պիր հուտուտ թէչքիլ իտիյօր։

Իլմի լիսանտաքի պէհրէ վէ իգթի-տարըյլա մասրուճ օլան վէ էլեէվմ Մակէդոնիա ժանտարմասը թէնսիգաթ իտարէսի մուֆեթթիշլերի մայէթինտէ գուլլանըլան պինպաշը Լա Մուշ «Պալքան շէպհ ճէզիրէսի» իւնվանընյա եազտըղը էսէրտէ, Մակէդոնիատա թէքելիւմ ի-տիլէն լիսանլար Պուլկարճա տրը, Սըրպճա տէյիլ տիր...։

Ֆագաթ, արալարընտաքի ֆարգ բէք ճիւզի վէ անճագ պիր դաշ նօգթայա միւնասսբը տրը։

Պու էյի խասսալէրին էն մուհիմմէլ-էրինէն պիրի Պուլկար լիսանընտա հար-ֆը թաարիֆ պուլընտրը հալտէ, Սըրպճանըն հարֆը թարիֆի օլմամասը տրը։

Մակէդոնիատա, գուլլանըլան լի-սանլարտա իսէ հարֆը թաարիֆ բէք զիյատէ միւսթամէլ տիր տէյօր։

Հալպուքի Սըրպլար քէնտի տավա-լարընը եիրիւմէքէ իչիւն պաշդա նօգ-թալարա տայանըյորլար։

Ֆագաթ աճէպա պու տէրէճէ ճիւզի ֆարգլար իլէ էճնասըն եէքտիկէրինտէն թէֆրիգի, Մակէդոնիա էհալիսինին պու սուրէթլէ եէնի պիր թանրիճէ թապի թուքուլմասը ճայի՛զ մի տիր։

Մակէդոնիա թէնսիգ խըզմէթինտէ գուլլանըլան Եվրօպա զապթիէրինին վէ պ'լիսասա տայիրէյի մէմուրյէթլէ-րինի թէմամէն թէֆթիշ իտէրէք ժան-տարմաշար հազրը օլմագսըզին քէօյլիւ-լերի, Թիւրք մէմուրլարընը իսթինթագ իթմիշ օլան Ֆրանսալը զապիթանընն պէյանաթը պու պապտէ էն զիյատէ ի-թիպարա չայան օլմագ լազըմ կէլիր։

Կէրէք պու զապիթլէրին կէրէք Սէ-լանիկ Պուլկար գաթօլիք քիւլիսասը միւտիրի օլուպ, Սէլանիկ վիլայէթի տախիլինտէ հասպ էլ վազիֆէ պիր չօգ քէօյլերի տօլչան Մ. Գազընն իֆա-տէլերինէ նէզարէն Մակէդոնիա Սլավ-լարընը Պուլկար օլարագ գապուլ իթ-մէք իյճապ իտիյօր. օնլար պու ֆիքրտէ մէթթէհիտ տիրլեր։

Զաթէն 1878 նիհայէթինէ գատար վէ պիլիսասա Պէրլին գօնկրէսինտէ Մակէդոնիա Խրիսթիյանլարը ումումի-յէթլէ Պուլկար ատա իտիմլէ իտի, օն-լար պիլէ քէնտիլէրինէ Պուլկար տէմէք Պուլկարին նամընը վէրիրլեր իտի։

Գալորքի իքինճի տէրէճէտէ էհէմ-միյէթի հայիզ օլան պիր միւնագաշը պու տէրէճէ ուզաթմագ տա միլլէթլէ-րին հալը հազրրտա պիր ֆայիտէսի հօդ տրը։

Լիսան վէ սիսսիլէ չէհատէթլերի, Թարիսճէ իսպաթլար հիչ պիր թէիրէ թապի օլմագսըզին սէրպէսթճէ վագը օլանճագ իթիրաֆաթընա մուավգեդ կէլ-մէսիքճէ, պիր գըյմէթի հայիզ օլմագ. ըզգ, լիսան, թարիխ սէօյլերի, միլլէթ արզուսը սէմէք օլան պու իգրարլարը սապիթ օլմալը տրը քի, նագարը տիգ-գաթա ալընապիլիսին... Բումանիալը օլագ իսթէյէն Ուլահլարա քէնտիլէրի-նին թարիխէն Բում օլտրգլարընը, Պուլ-կարլըգ արզու վէ իտտասընտա պուլը-նանլարա, Սըրպ ըրգընա մէնսուպ պու-լընտրգլարընը իսպաթ իթմէք նէյէ կա-բար. անճագ պու եօլտա վագը օլան թէչէպիւսաթտան մուխթէլիֆ ըրգլար իչիւն թէչքիլ օլընան բրօբականտարընն քէնտիլէրինէ թարաֆտար գազանմագ մագսատլյա վագը օլան թէչվիգաթ վէ նէչրիյաթընտան տա անլաշըլըյօր քի, Մակէդոնիատա էհալի հէնուզ միլլէթ-լերի հագգընտա չըգ պիր ֆիքր վէ մէյլ մալիք տէյլ տիր։

Վագտա բրօբականտ մէմուրլարընն էսէրի սայ ու թէչվիգի օլարագ պիր գաշ այլըգ պիր մինատէթ իչինտէ պա-զը քէօյլերին էկսարդլըգտան Բաթրիդ-խանէյէ, Եունանիսթանէ Ուլահլըդա վէ գարբլըգլը օլարագ Բումլարընն էկսարգ-խանէյէ, Ուլահլարընն Եունանիսթանէ թան-վիսի իրթիսպաթլարընա մուավգեֆիյէթ էլվէրտիյ չի պէնէլի տէյիլ տիր։

Տիկէր թարաֆտան հէր միլլէթին վէ ալէյհուսուս Պուլկարլարընն իչինտէ քէնտի տավալարը ուզրտունա, ֆէտա-քարլըգտան չէքինմէգ, միլլէյէթինէ սոն տէրէճէ ստտրգ, միլլէթլերինէ գար-շը պէալէտիրլէրի մէրպութիյէթ թահսինէ լայրգ վէ սէչիմիշ պիր թագըմ պուլըն-տրը տա հէր քէսին իգրարը թահթը-տա տրը։

Անճագ պիր թիւն Մակէդոնիա Պուլ-կարլարընն իտտասը կիպի Պուլկար օլ-մըշ օլայրը, 1903 իսթիալը, 1885 տէքի Ֆիլիպէ գրյամ վէ իսթիալը կի-պի քէմալի մուավգեֆագիյէթլէ նէթի-ճէլէնմէք լազըմ կէլիր իտի։

Հալպուքի 1903 իսթիալը պոշա չրգմըշ իտի, չէթէլէր ումումի պիր զը-յամ իճրասընա մուավգեֆագ օլամասը, ուէմէքքի խալգ պու պապտէ միւթէ-բէտիւտ վէ դարարսրզ տրը։

Ինտիսինի գուրթարագ օլան հիւ-քիւմէթին թարաֆընա կէչէճէյինի սէօյ-լէմէք քիւսթախ սուրէթտէ պիր իտտասա օլմագ, չիւնքի օ խալգ Մակէդոնիալը տրը։

Մակէդոնիա Խրիսթիյանլարընն հու-զուզ էլտէ իթմէք պահնընտաքի արզ-զուարը եալընըզ հուզուզը իթթի-մայիլերինին էլտէ իտիմէսինտէն զիյատէ հուրրիյէթի սիյասիյէ վէ մէգ-հէպիյէլերինին էլտէ իտիմէսինէ պաղլը տրը։

Պուլկար քէօյլիլերի նազարընտա Թիւրք իսթիպատտընն էօրնէյի օլան Օսմանլը մէմուր վէ ասքէրլերինտէն զիյատէ պէյլեր վէ պէյլերին իճրա իթ-տիքլերի թազիզաթ չիքեայէթի մու-ճէպ տրը։

Օնլար Թիւրքլէրտէն օրանընն հաքիմ միլլէթի օլմագ վէ եա Միւսլիմանն պու-լընմագ սէպէպիյլէ տէյլ-քէնտիլէրինին էֆէնտիսի, Թօրբարընն սահիպլերի օլ-տրգլարը իչիւն նէֆրէթ իսէրլեր, Մա-կէդոնիա իտարէսինի ֆէնա պիր չէքլտէ կէօսթէրէն չէյ հաքիմիյէթ վէ թասար-ռուֆ մէսէլէլերինին տէրէպէյրիք զէման-լարընընա օլտրը կիպի իթթիհատ վէ իմթիզաճը տրը։

(Տէվամի)

Ամմա խաթրրտան չզարմայալըմ. սէօզիւմիզ օգուտագ եազմագ պիէնլէր հադգընտա տէյլմիր։ Պունլարդն մրգտարընը ումում օսմալը նուֆուսընա գըյաս իլէ 100 ատ 5 եանի 1000ատ 50 տէրէճանէնէ վարտրրապիլիյօրըզ։ Մէրամընը օգուտրդընը անլայանլար մէսէլէսի տիր։ Հէր եէրի Սթանպոլ սանմագ պիւթիւն պիթիւն եանրը օլաճաղընտան. Արմենալուպարը, Լազլարը, Զէրքէզլէրի, Թիւրքլէրի, Սյայլարը, Ֆիլանլարը տա հինապա գաթմագ իւզրէ օղուտըդընը անլայանլարդն 1000ատ 1 նէսպէթինէ վարտրրըլմասընը պիզ ֆազլա պիլէ կէօրիյօրըզ։

Կէչէն Բամազանտան պէրու պու միւտիրյ մէսէլէ իլէ բէք զիյատէ մէղղուլ օլըյօրըզ, հիւքմ իսիյօրրզ քի, չի՞միկէ գառար էհպլէրիմիզին եարտրզարը չէլ պիրպիրինէ հիւսէր կէօռթէրմէքտէն իպարէթ տիր։ Վագրա տահա էսկի էռէպիպաթրմրզ կէրէկի կիպի սառէլէչալրդիւր. ամմա իշթէ պու սառէլիքտէն օսնրա տախի Օսմանլը օլան առամլարդն պիրպիրինէ մէրամ անլաթճագ ումումի պիր տիլէրի օլմասրզընը կէօրիյօրըզ։ Էկէր զայրը միսլիմ Օսմանլըլարը տա պու հիւսապա գաթարագ, վայ հալմիզէ. հազիգաթէն տիլսիզ պիր միլէթի օլտուզըմզը հիւքմի էգէսի վէրմէլի, վէսսալամ։

Մէարիֆի նէյր իշէն ունճա էմէքլէր սարթ իտիլսի, ասըլ պունտան սօնրա տահա զիյատէ էմէք սարթ օլրնագճագ տրը։ Փագաթ մէարիֆի «տիլ» օլաճաղընա կէօրէ պիզատ տիլ օլմազտա մէարիֆի նա՞սըլ հասըլ օլաճագ տրը։

Հէր լաթիֆէ պիր թարաֆա գալսըն, պու իշ պիգիմ իշէն կէրչէքտէն հայաթ մէսէլէսի տիր։ Օսմանլը միլէթինին պիր տիլի օլմազ իսէ, օսմանլը միլէթի վար տրը տէմէք կիւմ օլամագ տրը։ Միլէթինէ մունասպէթի, նիւրէկինտէ համիյէթի օլանլարդն պու իլի տէրին տէրին տիւշինմէլէրի մութլագա լազըմ տրը։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԲԱԹՐԻԳ ՍՐԲԱԶԱՆԸՆ ՐԷՅԻ

Գումգաբու ճիվարընտա միւնթէխիպը սանիլէր իշէն բէյ թօրլանմաղա պաշանտրդընտան, տուն ինթիխապ հէյէթի թարաֆընտան պազը զէվաթ Բաթրիգ Տ. Մատթէոս Ս. հազրէթէրինին նէզտինէ ազիմէթլէ Գումգաբուտա գայտ օլընտրդընտան բէյնի թալէպ իթմիշլէր տիր։ Բաթրիգ միւշարիէյէ քէնտիսի տէվլէթը Ալիյէնին պիր թէպասը վէ միլէթին պիր ֆէրսի օլմագ սըֆաթըյլա բէյնի պըրագամաղընը պէյանլա, պաշընտա վեղար օլտրը հալտէ Մայր Եկեղեցի Թաղ. Ռոշդարանընա էնմիշ տիր։ Պու սըրատա քիւլիսէնին էթթաֆընտան պուլընան էրմէնի վէ Թիւրք էհալիսի «եաշասրն Բաթրիգիմիզ»նիտա վէ ալգըլալար իճրա էյլէմիշլէր տիր։

Պիր միւֆրէզէ ասքէր Ռոշդրդարան էօնիւնտէ պէքլէմէքտէ օլուպ Բաթրիգը միւշարիէյէ բէսմը սէլամ վէ ինթիրամը իյգա էյլէմիշ տիր։

Բաթրիգ Սրբազան Ռոշդրդարանա կիրտիկինտէ աթիտէքի նութգը իրատ էյլէմիշ տիր։

«Բէյմի կէօնտէրմէկէ տավէթ օլընտրմ, ֆագաթ պէն պու վաթանդն էվլառը վէ հէր քէստն դիյատ Դանունա միւթի օլտրըմտան բէյնմի պիզգաթ կէթիրտիմ։ Պուրատա թօրլանան Էրմէնի վէ Թիւրք էհալիսինին միւնասպաթը ուխուվվէթքեռանէլէրի հէր թագտիրտէն հօգաթը տրը վէ ճիւմլէմիզէ պէօյլէ պիր միւնասպաթը սամիմանէ իւզէրէ միւէսէս օլան Դանունը էասընին տայիմի օլաճաղընա իւմիտ վէրմէքտէ տիր։ Ճէնապը Հազգ ճիւմլէմիզ զուվվէթ վէրսէն քի պու հուրրիյէթին գըյմէթ վէ էհէմմիյէթինի թագտիր իսէլիմ վէ Թիւրքիանդն սատէթը հալի վէ Թէրքագլըսը իշիւն էղճան ու տիլ չալըշալրմ»

Բաթրիգ Սրբազան բէյնին պիզգաթ գութույա պրագտրդընտան հէր թարաֆտան ալգըյլար վուգու պուլուր։

Ինթիխապ մուամէլէսինէ նէզարէթ իտէն Մէարիֆ միֆէթթիշէրինտէն Շիւքրի պէյ, աթիտէքի սուբէթտէ ճէվապ իթա իթմիշ տիր. «Բիթպէթլուէքէնսիմ հազրէթէրի։ Պիլ ումում Օսմանլըլար թարաֆընտան թագտիր օլրնան վէ հիւրրիյէթին էն սատրգ տօսթլարընտան պուլընան զաթը բիւթպէթբէնահիէրի, պու կիւն բէյնիրդի կէմիրիյօրընը։ Շու հարաքէթինիզէ հիւրրիյէթի թէմամէն թանը վէ Գանունը էասինին էն պէօյիւք համիսի օլարընը իապաթ էյլէմէքտէսինիզ։ Էրմէնի միլէթի սիզի Բաթրիգ ինթիխապ իտէրէք, հիւրրիյէթի թագտիր էյլէտիկինի իապաթ էյլէտի։ Պի տէ Էրմէնի վաթանտաշլարըմզդա սիզի Բաթրիգ կէօրտիքէճէ եալընըզ մէնիսուն օլտագ աչիլ իլա իթթիխար իտէրիզ։ Օսմանլը հիւքիմէթի զաթը ալիէրի կիպի Գանունը էասսիյէ սատրգ տօսթ վէ համի օլան զէվաթրն զայրէթի իւէ թէրագզը իտէպիիր։ Մէմէքէթին սատաէթինի, թէրագզրընը վէ զրպթէպախչ հալինի կէօրմէք իշիւն ճէնապը Հագ սիզ ուզուն էօմրէր իհան էյլէսին։

Թէքրար ալգըյլար վուգու պուլմըզ վէ Բաթրիգ Սրբազան Երուսաղիմատունա ավաէթ էյլէմիշ տիր։

Էրզինճանտան Բաթրիգ Սրբազանա քէշիսէ օլընան պիր Թէլեկրաֆտա, պիր էրմէնիյին զօյունլարընը օթլաթմագ իւզրէ չէհրին խարճինէ կիթտիկի սըրատա Թէլէֆ իտիլտիկի իշար օլընմըշ տրը։ Թէլէֆ օլանը զէվճէսի վէ օղուս մէրգուսը արամաղա չզարարար վէ պիր չուգուր իշինա դանլարա միւէմմա օլտրը հալտէ պուլըրլար։ Գարընը վէ էվլառը տէրնալ հիւքիմէթը մահալլիյէտ մալիսմաթ վէրիրէր վէ պէլէտիպ թապպի իլէ Ատիյէ մէմուրը ճինայէթ մահալինէ կիտէրէք, ճէսէտի մուայնէ իտէրէր վէ պուչագա գաթլ իտիտիկինի կէօրէրէք տէքինինէ միսատատ իտէրէր։ Հալպուքի տէքին օլընաճաղը սըրատա հիւքիմէթ թարաֆընտան մէմուրլար կէլէրէք վէ օնլարտա թէտգիգաթ իճրասընա գուրթլարտան բարալանմըզ օլտրընը պէյան իտէրէր։ Մագթուրընը զարընը վէ էվլառը ճէսէտի տէքին իթտիրմէյէրէք, Բաթրիգխանէտէն թալիսմաթ թալէպ իթմիշլէր տիր։ Բաթրիգ Սրբազան թէլէկրաֆը Ատիյէ նէզարէթինէ կէօնտէրիպ նէ ճէվապ վէրիլմէք լազըմ կէլտիյինի սօրմուշ տրը։

Բէնիյէթ Ատիյէ նէզարէթինճէ նազարը տիգգաթա ալընըպ, տէրնալ շու մէսէլտէ պիր թէլէկրաֆ քէշիսէ իտիլմիշ տիր։ «Տէրնալ թանգիգաթա թէշէպիս իտիսիզ վէ ճէնազէ տէքին օլունմըզ իսէ պիլէ չզարբպ «օթօբսի» իճրա իթտիրինիզ վէ զաթիլլերի տէրատէթ իտիսիզ։» Իշպու թէլէկրաֆըն պիր սուրէթի Ատիյէ նէզարէթինէն Բաթրիգ Ս.ա կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Զէյթուն գահթզէտէկանը իշիւն խայրբէրվէր պիր զաթ 25 լիրա, պիր գառըն 5 լիրա, Էրմէնի Դաթօլիգ էհալիսինէ 1704 ղրշ. Թաղէս էֆ. Հանէսեան 5 լիրա, Աբրահամ բաշա Բարթող քէնտի քէսէսինէն 50 լիրա վէ 4 սէնէ ազատմ ֆրնուզ իշիւն Մըսրրտա ճէմ օլընան 60 լիրա, Բիւզանդ էֆ. Բէյնան արլէսի էֆբասը 3088 ղրշ. վէ տիկէր զէվաթը միւնթէրէմմէ տախի միւնասիպ մզգտարտա իանէլէր վէրմիշլէր տիր։

Գումգաբու Պէզճեան վէ Լուսաւորչեան մէքթէպի թալէպէսի տախի 1278 ղրշ. վէրմիշլէր տիր։

—Աղթամար Կաթողիկոս Տեղապահը Տ. Յովսէփ եպիսկ. Թէլէկրաֆլա Բաթրիգ Սրբազանա պէյանը Թէպրիքաթ էյլէտիկինէն Բաթրիգը միւրարիէյէ ճէվապէն պէյանը Թէլէֆքիր էյլէմիշ տիր։

—Երուսաղէմ վանքընտա ինթիզամը իյատէսի իշիւն Բաթրիգ Տ. Յարութիւն Ս. հազրէթէրինէ մուավէնէթտէ պուլունմագ իւզրէ, Ատիյէ նէզարէթը ճէլիլէսինտէն մահալի միւթէասիրրինդէն էմր վիրիլմէքլէ, միւթէասիրրի պէյ հազրէթլէրիտ գուհուր իտէն գարբյրզրընը միւսէպպիպի Տ. Եղիա վէ Տ. Կարապետ Վ. լէրի տատ իտէրէք, մէրգումանը վանքտան չզարմրշ վէ Բաթրիդ մարիֆէթիյլէ Բեթլեհեմէ կէօնտէրմիշ տիր։ Վանքտա ինթիզամը պէզրլամասընտան տօլայը Բէմիլէյէ կիտէն պազը Վ. լէրին տախի թէքրար վանքա վէ վազիֆէլէրի պաշընա ճէլպի իշիւն Բաթրիգ Տ. Մատթէոս Ս. հազրէթլէրի երուսաղէմէ թէլէկրաֆ քէշիսէ էյլէմիշ տիր։

Երուսաղէմ վանքընա տիտ օլան պիր խանէսէ շիմտիյէ գառար միւթասարրֆլար մէճճանէն օթուրմագտա իտիլէր։ Մէղթիւր խանէ ախիրէն պիր պաշղասընա քիրայա վիրիլմիշ տիր։ Վանք պու եիւզանն շիմտիյէ գառար ալնէվի 200 լիրա քիրա զայպ էյլէտիկի կիպի, սէնէսէ 1.0 լիրալրգ տա թամիր վէ սաիրէ իշիւն սարֆ էյլէմէքտէ իտի։

—Վան տեղապահը Տ. Զաւէն Ծ. Վ.՝ Բաթրիգխանէյէ եազդրզը պիր մէքթուպտա ահվալը մահալլիյէնին պիր կէօնա թէպէտտիւէ տիւշար օլմասընը վէ պիլաքիս գաթլը նուֆուս վէ զասպ կիպի վուգուտլար տախի զուհուր էյլէտիկինի պիլտիրմէքտէ տիր։

—Մատթէոս էֆ. Խէրեան, Զէյթուն գահթզէտէկանընա 50 լիրա, խասթա խանէ իշիւն 30 լիրա վէ Գալֆեան որբ Նոյ իշիւն 10 լիրա ինթա իթմիշ տիր։

—Երզրում առաջնորդը, Բասէն, Խնուս վէ Դերջան թարաֆլարընտա էհալինին վագթըյլա էքին իտէմէտիկինտէն էհալինին գրթլըզա տիւշար օլտրզլարընը հիքայէ էյլէմէքտէ վէ Բաթրիգխանէնին մուավէնէթինի թալէպ էյլէմէքտէ տիր։

—Օրթաթէօյտէքի Բարեսիրաց թէաթրօսընին բլոմը քիւշատ տիւն իճրա օլընմըշ վէ լօճալար իլէ բարթէրէ բէք չօգ էշալի պուլընմըշ տրը։

Լուսիպաթա իպթիտաը օլընարզտան էվվէլ, Աբրիկ էֆ. Սըվաճեան պիր քիւշատ նութգը օգուտրշ վէ Հայկ էֆ. Փափազեան տախի թէաթրօնընը սուրէթը ինչասը իլէ ճէմ վէ սարֆ օլունան ազչէ հազգընտա մալիւմաթ վէրմիշ վէ մուախխէրէն լուպիաթ իճրա իտիլմիշ վէ Թիթիանեան էֆ. Թէաթրօնընը Թարիխինի գրսաթ էյլէմիշ տիր։ Իշպուլուպիաթտան էքէյիճէ պիր մէպլաղ հասըլ օլմուշ տրը։

—Սամաթեատա բէյ գութուսընընն նազլի միւնասպէթիյլէ տիւն պէօյիւք պիր ալայ Թէրթիպ օլունըպ էրմէնիյէր Թիւրքլէր վէ Բումլար իչիթրաք իթմիշլէր վէ նութգլար խրատ իտիլէրէք, երգլէր օգունմըզ վէ պէնտէլէնալի ուխուվվէթ վէ սամիմիյէթին տէվամ վէ պագասը իշիւն Թէմէննիյաթտա պուլընըմզը տրը։

Ալայզն կէչտիկի սօգագլարտա պէօյիւք նիւմայիշլէր իճրա իտիլմիշ տիր։

—Ճումատա էրմէսի կիւնի Օրթաքէօյ տէ տախի պիր ալայ Թէրթիպ օլունըպ, էրմէնի, էրմէնի Դաթօլիգ, Թիւրք Բուս վէ Եահուտի էհալիսի էյթիրաք էյլէմիշ վէ հէր ճէօմաաթը բուհանիլերի տէ պուլընըպ իպատէթխանէլերի էօնիւնտէ նիւմայիշլէր իճրա իտիլմիշ տիր։

—Պրուսատա Տիկին Ե. Պոտուբեան Զէյթուն գահթզէտէկանը իշիւն իբէք ֆապրիգալարընտա չալըշան էրմէնի գառընն ամէլէսինտէն 20չէր, 40ար բարա թօրլամըզ վէ պու իանէլէր 1532 ղրշ.ա պալիպ օլմազա, մէպլաղը մէղթիւրը Պրուսա առաջնորդարանը վասթասըյա Բաթրիգխանէյէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Արարատեան իւնվանըյա Պէյողլունտա միւէլմէտ պիր Թէաթրօ գումբանիսը Թէչքիլ օլունմըշ տրը։ Մագատը տայիմ Անատօլը գազազատկեանընա իանէ եէթիշտիրմէք օլուպ՝ իքի հաֆթատան մէղքիւր գումբանիա թարաքընտան Զէյթուն գահթզէտէկանը մէնֆաաթընա օլմագ իւզրէ ղայէթ միւթէհասսիս վէ միւսի պիր լուպիաթ վէրիլէճէք տիր։

Թէպրիքաթմըզդա, մուաֆֆագրյէթ թէմէննի էյլէրիզ։

—Մայր եկեղեցինին թէսավիր ապրայա գալմրշ օլան Թաղ. Խարհուրդ ազասընտան 9ը պէր վէճէր աթի տիւն գաթիէն ինթիխապ օլընմըշլար տրը։

Արմենակ Ինճէեան	468
Տօք. Ալլահվէրտի	423
Միսաք Թօշունեան	364
Մինրան Անարոնեան	357
Արմենակ Փափազեան	336
Սիմոն Դաղանճեան	334
Գրիգոր Փափազեան	329
Նուպար Իճատճեան	287
Դանիել Գավաֆեան էֆ.	267

ՊԱՇՏՕՆ. ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ

Ազգ. Կեդր. վարչութեան քաղաքական ժողովոյ որոշմամբ կը ծանուցուի մայրաքաղաքիս ազգային հաստատութեանց Պատ. վարիչ մարմիններու և բոլոր մերայնէից թէ Ամեն. Պատրիարքի հայրն շաբթուան մէջ երկու օրեր, այն է՝ հինգշաբթի եւ շաբաթ օրերը պիտի կրնայ ընդունիլ այցելութիւններն ժամը 7½էն մինչեւ 11։

8 Նոյ. 1908 Պոլիս (Կնիք)

Այրի Տիկին Լիւսի Դանթարեան, Օր. Մարի Դանթարեան, Այրի Տիկին Համասփիւռ Ա. Դանթարեան և զաւակունք, Տեառք Երուանդ, Յովսէփ Սարգիս և Օր. Բրաքիոն Դանթարեան, Տէր և Տիկին Միսաք Մասրաքեան (Եգիպտոս) եւ զաւակունք, Տէր և Տիկին Բիւզանդ Մասրաքեան (Եգիպտոս) և զաւակունք, Օր. Վերոն Մասրաքեան Յովհաննէս էֆ. Փիլիպոսեան, Տէր և Տիկին Գոմէր Փիլիպոսեան, և զաւակունք, Տիւսի ընտանիք իրենց խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնեն այն ամենայն ազգակցաց և բարեկամաց որոնք հաճեցան ներգա գանուիլ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԷՖ. ԴԱՆԹԱՐԵԱՆԻ յուղարկաւորութեան եւ իրենց ցաւակցութիւնը յայտնեցին այս տխուր առթիւ։

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Ազն. Տէր եւ Տիկին Թագւոր էֆ. Թագւորեան իրենց հօր հանգուցեալ Սեբովբէ էֆ. Թագւորեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի 120 ղրշ. նուիրած են հիւանդանոցիս։

8 Նոյ. 1908 Պոլիս (Կնիք)

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ՐՈՒՄԼԱՐԸՆ ՏԻՒՆՔԻ ՆԻՒՄԱՅԻՇԻ

Էվվէլքի կիւն Պէյողլունտա իճրա օլունան ինթիխապթատա ճնճը տայիրէ իտարէպնտէ պուլընան Բումլարդն ուսուլը ինթիխապը պէյէնիլմէյէրէք, պիր թագմ նիւմայիշլէր իճրասը իլէ խալգը հէյէճանա տիւշիւրմիշլէր իքէն, իճրա խիտէն թէտպիրլէր սէմէրէսիյլէ վուգուտի մէյհուզ օլան ֆէնալըզդն էօնիւ ալընմըշ, վէ պազը գարարլար վէրիլէրէք, էհալիսին հէյէճանընը թէսքին իչիւն իլավէ նէյր խիլմէտինէ գարար վէրիմիշ իքէն, Բումլար թարաֆընտան նէյր խիլէն իլավէտէ մուղայիրի օլարագ հէյէճանը արթարը սճագ թապիրաթ գուլլանըլարագ տուն իչիւն ումումի պիր նիւմայիշ իճրասը գարարլաշարըլաշընընտան պահս իլէ էհալինին թէճէմմիւ ինթիխինի թավսիյէ ինթիշլէր իտի։

Տիւն բազար օլմագ մունասպէթիյլէ թէքիլ Խրիսթիյան տիւքքեանլարը — պիր գըսմը ճիւզսի միսթէհնա օլմագ սուրէթիյլէ — գարալը օլտրընընտան իչպու մինթինկ իչիթրաք իտէն Բումէհալիսինին մրգտարը պիր գաշ պինի պուլմուշ իտի։

Եէէրինտէ պայրագլար օլտրընը հալտէ Թաթավլատան հարքէթի իտէն պուլրէյի մահալլիյէ գարարը վէճճ իւզրէ, ըէհապինէ այտտ մանասթրրլարտա, պիքէս վէ ինթիյար քէշիլէր վէ ատի բարաղլար՝ իսթիհսալը մէտարը թէայիւշ վէ ինթիրահաթ զրմինտա, վէ պիր տէ պունլարընն ֆագրը վէ էօքսիւզ գալան չօճուգլարը, խուսուսիյէ քիլիսէ խրամէթինտէ թալիմ օլմուշ օլանլար՝ իսքեան իտէպիլիրլեր։ Բէգալիք բահիպէլէրէ մախսուս մանասթրլարտա եաշլարընը ալմըշ պիքէս տուլ գառընլար, վէ՝ տախիլի թարիգ օլաճագ՝ գրդլար, վէ ղայէթ քիշլիք էօքսիւզ գրդ չօճուգլարը՝ թալիմ վէ թէրպիյէ, վէ էլ հիւնէրլերի թահսիլ զրմինտա իգամէթ իտէպիլիրլեր։

95. Պէնտ. Լուսաւորչական էրմէնիլերին մանասթրլարը՝ այինի մէղքիւրընն իտարէի մահէլլիյէսինէ տօղրուտան տօղրուլա վէ քամիլլէն թայի օլուպ, հէր պիր ումուր ու խուսուսաթլարը հագդընտա ագրպէթ իւլ էմր եէկեան եէկեան մուհասէպէ վիրմէյէ մէճպուր տրրլար։ Լուսաւորչական էրմէնիլերին մանասթրլարը իտարէսի ալլյհինտէ վուգու պուլաճագ չիքեայէթլէր՝ այինի մէղքիւրընն գաշտիյէ՝ մանասթրընն քեպին պուլունտարը տայիրէ տախիլինտէ վուգու, վէ իշպու ճէմի իանէ խուսուսու՝ հէր ալթտ օ տայիրէնին իտարէսինտէն մախսուսէն բուխաթ խթինալի իւլ եալընըզ միւքքին օլապիլիր։ Բուսիատա քեպին սայիր Լուսաւորչական էրմէնիլեր տեվայիրինտէ, պու խուսուս՝ իտարէյի մահէլլիյէ ճանիպինտէն վուգու պուլաճագ արզ վէ իսթիրհամ իւզրինտէ, Լուսաւորչական էրմէնիլերին էշմիածին Սինօդու թարգիչ

լող իյլեթյի սէօղլէր «հիւքիւմէթճէ իսթէսիյինը չեւլերկ պագըլաճագ, գանոն վէ նիզամ մուվաֆֆագ օլաբիր նալտէ եաբըլաճագ տբր, տաղրլըն վէ ինթիսապաթա պագէն» վէ էհալի պուն մուգապիլ «պու սէօյլէտիքլէրինիզի եանի ֆէսիս ինթիք տէյի պիր քիսաղրատ եազըն եօգսա չիֆահի ինֆատէնիզի գապուլ իսէմէյիզ» ճէվապընը վէրմիշ տիր։

Մավրօգորատաթօ էֆ. Բաթրիդիսանէյէ կիթմէք իւզէրէ, արապասընա պինմիշ իսէ տէ, նիւմայիշճիլէր պու տէֆթատ, (Բաթրիդի գանտրմայա կէսիյօր» տէյէրէք կիթմէսինէ մանի օլմագ իւզէրէ, արապասընըն հայվանաթընը չէօզմիշլէր տիր։

Պունտան պաշգա պիրիսի թարաֆընտան արապասընըն ճամլարը գէրբէլմէր վէ ըէֆգաթընտա պուլունան Պէյօղլու տէսբօթընա ֆէնա հալտէ հագարէթ իտիլմիշ տիր։

Սիւվարի էրթօղրուլ ալայը ասքէրինէ վէրիլէն էմր իւզէրինէ ասքէրիլերի հարէքէթ իտէրէք միթէճավուզլար տաղրըմընը, արապա պիր մըգտար սիւվարի վէ պիր մըգտար բիյատէ ասքէրի թարաֆընտան գուշաարլարագ միւշարիլէյի Բաթրիդխանէյէ կէօնտէրիմիշ տիր։

Վէ էհալինին Սատարէթ գարուսընտան իշէրիյէ կիրէմտիքլէրինտէն Խարիճիյէ գարուսընա հիւճիմէ, իշէրի կիրմէք իսթէտիքլերի ճիտէթլէ բիյատէ ասքէրինէ եալընըզ «սինիիս թագ» զամանատա վէրիլտիկինի իշիտիր իշթմէգ կէմիսի կէրեկ տէօնէրէք վաղ կէշմիշլէր, վէ գաթէն եասընը վէ մանասընը օլան պիր իշ իշին արթըգ օրատա տուրմանընն պիր սուշի նէթիճէյէ վարաճաղընը անլայարագ, կինէ կէլտիքլերի եօլտան կալաթայա կէշմիշլէր վէ կիճէ Գալաթատաքի քիլիսալարտա թօրլանարագ թէաթիի էֆքեար էյլէմէյէ գարար վէրմիշլէր տիր։

Պապը Ալիյէ կիթմէքտէ իքէն եօլտա կէօրտիւքլերի աչրգ տիւքանլարը ճէպրէն գաբաթմըշլար տբր։

Լէճնէպի տիւ քեանճլարընտան պազըլարբրտա գօրգուլարընտան գաբամայա մէճպուր օլմուշլար տբր։

Նիւմայիշճիլէր իշինտէ էքսէրիյէթի ավամ գըսմը թէշքիլ իթմէքտէ իտի։

Մավրօգորատաթօ էֆ.նին Սատարէթտէն Բաթրիդխանէյէ կիթտիյի եազըլմըշ իսէտէ, ալիբէյն ալընան մալիւմաթա նէզարէն, միւշարիլէյի մուհաֆըզ ասքէրի ըէֆգագաթըյլա վագթընա ատէմի միւսատէսինտէն նաչի տօղրուճա Պէյօղլու միւթէսարրըֆլըընա կիթմիշ, վէ օ արալըգ Բաթրիդ էֆ. կէյմէքտէ օլտրընտան միւշարիլէյէտէ վագայը խանէսինտէ նազլ իթմէք իւզրէ իսանէսինտէ կիթմիշ տիր։

*** Բումլար նէ՞ իսթէյօր, պու կիւրիւլթիւ վէ բաթրըթրյա սէպէպ նէ, «Բրօտօս» կազէթասը Բումլարըն պաշլըճա իսթէտիքլէրինի չու սուրէթլէ սայլյօր։

1.—Պէյօղլու ինթիխապ մուամլէսինին ֆէսիսի։

2.—Նուֆուս թէզքէ-էսիրի իպրազ իտէնլէրին հէման բէյ վէրմէլէրի։

3.—Ինթիխապաթրն տահա 8 կիւն թէմտիտի։

4.— Հէր ինթիխապ մահէլլինտէ թէֆթիշ իշին Պէյօղլու Բումլ ճէմիյէթինին վէքիլլերի պուլունմասը։

5 —Պու վէքիլլէր լիւղում կէօրիւրէր իսէ, ինթիխապ մուամլէսինին թէվզրքընը էմր իթմէյէ հագգլարը օլմասը։

6.—Ինթիխապլարրն եալընըզ ճամի վէ քիլիսէլէրտէ եաբըլմասը։

7.— Ինթիխապաթ մահէլլերինտէ ասքէր եէրինէ եալընըզ բօյիս պուլունմասը։

8.—Բումլ ճէօմասթընա վագթյա բէյ բուսուլալարընը վէրիլմէսի չու միւթալաայա տիգգաթ իտիլսէ, պիւթիւն մագատան նուֆուս թէզքէրէսինի մուայէնէ մատատէսինի գալտրմագ նիյէթի օլտրընը անլայընը։

Նուֆուս թէզքէրէլէրինտէքի իշարէթի թարիֆ իտէճէքլէր, տիգգաթ իտիլմէյճէքէ, հէր եունանլը իսթէտիյի կիպի սանտրընա բէյ բուսուլասընը աթաճագ

Ինթիխապաթ մահալլերինտէ ասքէր պուլունտրբրլմայաճագ, չինքի թիւրք ասքէրինին շագայա կէլմէտիյինի պիրբուլէր։ Ինթիխապ սանտրընա թէճավուզ իտէճէք օլանլարը հէման սիւնկիլէյէճէքլերինտէ չիւպհէլերի եօգ տբր։ Ինքն իշին ինթիխապաթ մէվզրլարընտա իսթէտիքլերի կիպի բէզալէթ չրգարապիլմէք իւզրէ ասքէրին չէքիլմէսինի իսթէյօրլար. գանուն տարէրսինտէ եաբըլմըշ ինթիխապաթ ֆէսիս էտիյսին, խիլաֆը գանուն օլարագ, հէր Բումճէմաթը վէքիլլերի նէզարէթ էթսին, էթմէզլէր իսէ, ինթիխապաթը մէնն էտպիլսինլէր։

Տօղրուսը, պունլարը օգուտրգճա չու հարէքէթի թավսիֆ իշին նէ թապիր ղուլանճաղըմըզը պիլէմէյօրը։

Պու նէ գատար քէնտինի պիլմէմէղլիք, հագիգաթէն պիզ չօգ սապրըը պիր միլլէթ իմիշիզ. պու սապրըմըզ իլէ վագտրըմըզտա ինթիխար էտէլիմ. վէ երինէ մէթանէթինիզի, իթիտալըմըզը զայպ թմէյէլիմ։ Պիզ տէ այնի սուրէթլէ մուգավէլէյէ գալգար իսէք, պու կիւն թագպին էթանիկիմիզ հալլէրէ տյուշմիշ օլուրուզ։ (Թանին)

*** Գանոն, հուրրիյէթ, սաալէթ նամըգա տիւն Պապը Ալիյէ միւրաճաաթ էտէն նիւմայիշճիլէրին աչրգ կէօղլիլիյի սէմէրէսի օլարագ 150 գատար բարա չանթասը աչըրրլմըզ օլտուղը զալէպէլիք արասընա սօգուլան ինթիյաթզլարըն ճիւմէյի իֆատաթընտան տրը։

ԱՅՕՍ ԳՕՍԹԱՆԹԻՆ

Քիլիսէի ինթիխապթընտա, էվվէլքի կիւն մէղքիւր քիլիսէ խ տէմէսի Սբօսթօլ, գուրէնա Բաղըպ բաչանրն եազընքսը Ալէգօ Շիշլի գօմանտանը Մէհմէտ բաչանրն ատէմլերինտէն պագգալ Անէսթինին թէվիգաթըյա ինթիխապաթ կէրիյէ պրագըլմըշ տբր։

ԲԱՇՃԻՐԻ ՊէՅ տիւն Տախիլիյէ նազրընը, պատէհու Բում Բաթրիգինի զիյարէթ էյլէմիշ, ինթիխապաթ հագգընտա միւզաքէրաթտա պուլունմըշտրը։

Բաթրիդ սաաթ 11տէ Պէյօղլուտանտան կէչտիյինտէ՝ այագ թագըմը Բումլար արգասընտան գօշարագ պաղրմըշլար տբր։

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹՏԷ մուքիմ, էրմէնի, թիւրք, բում վէ եահուտի չուհա թիւճարը պիլիճթիմա, Ավսթրիա ֆապրիգալարընա պիր թարիրաթ իրսալ վէ «պոյքօթ» միւնասէզէթիյլէ, վէրտիքլերի սրբարբլարընն կէրի պրագրլմասընը վէ արթըգ մալ կէօնտէրիլմէմէսինի պէյան էյլէմիշլէր տիր։

ԱՎՍԹՐԻԱ սէֆիրի տիւ Պապը Ալիյէ կէլէրէք, Սատրազամ բաշա վէ խարիճիյէ նազրը բաշա հազարաթրյա միւլագաթ իթմիշլեր տիր, վէ Ավսթրիա իմթիասը հագպընտա տէվամ օլընան պոյքօթաժան սուրէթը մաթասսէսէ չէքեայէթլերտէ պուլունմըշ տբր։

ԳԱՏԸՐԻՕՑԻՆՏԷ, թօհաֆիյէճի Յակոբ, էվվէլքի կիճէ սաաթ պէշտէ խանէսինէ քէնտի քէնտինի ասարագ ինթիսար իթմիշ. մէրզում պիր միւտէթտէն պէրու գարաէվտա չէքմէքտէ իմիշ։

ՊԱՀՐԻՅԷՅԷ ԿԷԼԷՃԷՔ

ԻՆԿԻԼԻԶ ԱՄԻՐԱԼԸ

Պահրիյէ նէզարէթինտէ իսթիխամ էտիլմէք իւզրէ, Ինկիլիթերանընն էն մէշհուր ամիրալարընտան պիրի ինթիխապ էտիլմիշ տիր։

Միւշարիլէյի իլէ պիրլիքտէ պիր կէօվէրթէ զապթի վէ պիր թօրբէսօ գարատանը, պիր կէմի միւհէնտիսի, պիր էլէքթրիք մէմուրը կէլէճէք տիր։

Ամիրալընն միւտաէթի մէմուրիյէթի 3 սէնէ օլաճագ, իարճբարը վէ իգամէթկեահրընը իւճբէթլերի քէնտիլերինէ այիտ օլմագ իւզրէ ամիրալա սէնէվի 3000 լիրա վէ տիկերլերինէ մէմլէքէթլերինտէքի մասալարընը իքի միսլի տէրէճէսինտէ պիր մէպլաղ վէրիլէճէք տիր։

ԻՍԹԻԴՐԱԶ ԱԳՏԸ

Հիւքիւմէթի Օսմանիյէճէ ագտը մուգարրէր օլան 1,365,000 ինկիլիզ լիրալըգ ավանս գարարընը Տայչպանդ վէ Պանգը Օսմանի իլէ Լօնտրատա իսթէրնի Գրօթէր Պանգասը թարաֆընտան թէսվիյէ էտիլմէք իւզրէ, գանթրաթօսը գաթէրէն ագտ էտիլմիշ տիր։

Պերինճի թագպիթ 600,000 լիրա բէչինէն ալընաճագ, 300,000 լիրա դեկտեմբերտէ վէ 300,000 լիրա յունվարտա վէ 165,000 լիրատա փետրվարտա ալընաճագ տբր։

Պու ավանսընը իրատէյի Սէնիյէյէ իգթիբրան էյլէմէք իւզրէ, մէճլիսի մախսուսը վիւքէլաճա լաղըմ կէլէն մազպաթասը թանդիմ էտիլմիշ տիր։

ՏԷՎԼԷԹԸ ԱԼԻՅԷ

ՏՈՒՅՈՒՆԸ ՂԱՅՐԸ ՄՈՒՆԹԱԶԱՄԱ ԳԱՐԱՐՆԱՄԷՍԻ

7 մատտէ.— Իքինճի մատտէտէ եաղըլան միւտաէթին պիթտիյի կիւնիւն ֆէրտասը կիւնիւ մէզքիւր տէֆթէրլէր գաբատրլարագ, Ճնճը մատտէտէ սայլյան մէմուրլար մարիֆէթիյլէ ճէմ իտիլճէճէք վէ պիր սուրէթի չըգարբըլըգ, ասլը եինէ օ մէմուրլար նէզտինտէ հրգզ օլընաճագ տբր։

Զըգարբլան սուրէթլէր այիտ օլարը մէմուրլար թարաֆընտան թաստիգ օլընարագ մէօրլէնտիքտէն սօնրա ազաղտա կէօսթէրիլէն միւտաէթլէր իչինտէ իտարէ մէրքէզինէ կէօնտէրիլճէճէք տիր։

Շէօյլէ քի գաղալարտա թուճուլան տէֆթէրլէր պէշ կիւնտէ լիվա մէրքէզինէ կէօնտէրիլճէճէք, վէ սանճագարտա թէրթիպ օլընան տէֆթէրլերլէ պալատէքի վէճէյլէ գաղալարտան լիվալարա կէօնտէրիլմիշ օլան տէֆթէրլեր մէզքիր պէշ կիւն միւտաէթին խիթամընտան իթիպարէն, քէզալիք 5 կիւն իշինտէ մէրքէզի վիլայէթէ եէթիշտիրիլճէճէք տիր։

Վէյհասը, հէր վիլայէթ մէրքէզինտէ այլրմըշ օյան պօրճ տէֆթէրլէր իլէ սանճագարտան կէօնտէրիլէն տէֆթէրլերին տահի գաբաարլարգալարը թարիխտէն իթիպարէն հատտը ազամ օլարագ 40 կիւն գարքընտա Տէրսաատէթէ վիսուլ պուլմըշ օլմասը լազըմ կէլճէճէք տիր։

Հարպիյէ, Բուսումաթ, Թէլէկրաֆ, Պահրիյէ, Թօբխանէ Զբաաթ տայիրէլէրի իլէ, Իտարէյի Մախսուսէ վէ Էրէյլի մատնէլերի իտարէսի գալէմէրինտէ աշըլմըշ օլան պօրճ տէֆթէրլերինէ կէլինճէ պունլարընն նէ գատար միւտտէթ իշինտէ ճէմ օլընաճաղը զիքր օլունան տարիյէ վէ իտարէլեր ըէյսիլերինէ թաշին օլընաճագ վէ ֆագաթ իշպու տէֆթէրլերին Տէրսաատէթէ կէլմէսի տախի պալէտատէ հատտը ազամ օլարագ թաշին էարէյն 40 կիւն միւտաէթի թէճավուզ էթմէմէսի գաթիէն մէշրութ պուլունաճագ տբր։

Անճագ մէզքիւր տէֆթէրլերտէն պաղըլարը. պիր թագըմ խաթրա կէլմէյէն սէպէպլերտէն նաչի պալէտատէ կէօսթէրիլէն միւտաէթ զարքընտա մէրքէզէ եէթիշտիրիլմէյճէք օլուր իսէ, օ տէֆթէրլերին եէքիւնլերի մէզքիր միւտաէթին խիթամընտան եվվէլ թէլէկրաֆլա Տէրսաատէթէ պիլտիրէճէք տիր։

8 Մատտէ. Վիլայէթլերտէն Մալի է նէզարէթինէ կէօնտէրիլճէք օլան պօրճ տէֆթէրլերինին սուրէթլերինի պիլ սումում տէֆթէրէ ճէմ պիրլեշտիրէճէք վէ պու ումումի տէֆթէրլէ եվվէլքի մատտէտէ կէօսթէրիլէն տայիրէ վէ իտարէլեր իտարէլերի թարաֆընտան նէզարէթի միւշարիլէյհայա կէօնտէրիլճէք օլան տէֆթէրին իճմալի տախի տէրճ օլընաճագ տբր։

9 Մատտէ.— Խարիճիյէ տայիրէսինէ այիտ պօրճլարա կէլինճէ, մէմալիքի Օսմ. խարիճինտէ սաքին օլան առնապը մաթուպ եէտէրինտէքի եվրագ վէ սէնէտլեր Տէվլէթի Ալիյէ սէֆարէթ վէ Շէհնպէնտէրխանէլերի գալէմէրինէ իպրազ ՇՀտէճէքլեր վէ մէզքիր գալէմլեր տախի պու պապտէ աչաճագլարը պօրճ տէֆթէրլերինի իշպու գարարնամէ առքեամընն քէնտիլերինէ թէպլիղինի հավի թէլէկրաֆնամէնին կէլտիյի կիւնտէ պաշլայարագ 40 կիւն կէչինճէյէտկին գաբատարագ անտն օսնրա 40 կիւն զարքընտա Խարիճիյէ նէզարէթինէ եէթիշտիրէճէքլեր տբր։

10 Մատտէ. — Մէճէլլէյի առքեամը Ատիյէտէ միւտտէթին մէշրու էօզրէրէ միւսթինէտ օլմայարագ ալիքինճի մատտէտէ պէյան օլընան իքի այ զարքընտա մաթլուպաթը գայտ իթտիրմէմիշ օլանլարը մաթլուպաթլարը մէզքիր միւտտէթին խիթամընտա միրուրի զէման իլէ գաթիէն հիքմտէն սագրթ օլմըշ վէ մուախիսէրէն հիչ պիր իտտասայա մահէլ գալմամըշ օլաճաղընա տայիր պիր մատտէյի գանունիյէ թանզիմ օլընարագ Մէճլիսի ումումինին եագընտա իթթիմա էթմէսինտէ, մէզքիր մէճլիսի գանունիյէթի թէքլիֆ օլընաճագ տբր։

4Հնճի մատտէտտ կէօսթէրիլէն հալլեր հէր հալտէ պու միրուրը զէման գայտընտան զուրթուլաճագ տբր։

11 մատտէ.— Խաղինէյի ակվէյթին միւթէտախիլ պօրճունընն գաթի թէտգիգաթ վէ թէսվիյէսի սուրէթինի թէէմին իթմէք իւզրէ էլտէ իտիլմէսի լազմ կէլէն թէտպիրլեր իւէրուտէ պաշգա պիր գարարնամէ իլէ թային իտիլճէճէք տիր։

12 մատտէ.— Իշպու գարարնամէնին իճրայը առքեամընա Մալիյէ նազրը մէճլմուր տբր։

2 Շէվվալ 326

Վէ 1 Նոյմ. 324

ՊՈՒ ՀԱՅԹԱ ԶԱՐԹԸՆՏԱ

ՊՕՐՍԱ ԱՇՎԱԼԻ

Պօրսա պու հաֆթա ասարը էմնիյէթ իքթիսապ իթմէքտէ տիր։

Ամալը հարպճուլյանէ թէսքին օլմազլա, պիլմուգապէլէ, վազը օլաճագ թէէտիյաթ հագգընտա թէսթիի էֆքեար իտիլիյօր։

Թիւրքիա, Պուլկարիսթանտան պիր գաչ եիւզ միլիոն ֆր. թաշկա իթմէքտէ օլաբ, հալպուքի, Պուլկարիսթան մէթալիպի մէզքիրէյի ֆահիշ պուվմազլէ քէնֆիլէթ միյանէլերինտէ տերտէսթի միւզաքէրէ տիր։

Պու սրրատա, տէվվէթի Ալիյի, 1 միլիոն 500,000 օսմ. լիրասը ավանս ալաբ իթմէք իչիւն, պէկնէլմիէլ պիր հէյէթի ոարրաֆիյէ իլէ միւզաքէրաթը Մալիյէտէ պուլունրյօր։

Իսթինսալ իտիլէն մալիւմաթա նէզարէն՝ եէնի Օսմ. բարամէնթօսընընն դեկտ. 15ինտէ ինիգատ իտէճէյի վէ հիքիքիմէթին բարամէնթօյա դայէթ մուհիմ պիր թագըմ իգթիսատի բրօժէլեր արդ էյլէյճէյի անլաշըլըյօր։

Պիլիասսա, Թիւրքիայա վարիտաթը ճէտիտէ մէնպալարը թէէմին իթմէք մէվզույը պատս օլմագտա լարը։

Տօղրուսան տօղրույա թանսիլ օլընան վէրիլիլեր չու թէզիտի վարիտաթ Թարիգինի թէէմին էթմէյէճէկլինտէն, պիրա վաէթա վէրիլէրէ միրաճաաթ մէճպուրիյէթի հասըլ օլմուշ տբր։

Պաղը նէզարէթէրտէ պու սէպէպտէն նաչի պիր թագըմ իմթիյազաթ իտտասը վէ մէսէլա քիպրիթ, իսպիրթօ, բէթրօլ, սիկարա քեսքընը վէ օյուն քեսաղտալարը կիպի պիր թագըմ մենօբօլ իյճատը սուրէթիյլէ վարիտաթընն թէզայիւտի չարէլերի թասավվուր իտիլմէքտէ տիր։

Թիճարէթ նէզարէթի պու պապտէ պիր թագըմ թէտգրգաթտա պուլունտրընտան պու մենօբօլարտան պիր գաչը-նընն մէվզրյը իճրայա վագ իտիլէճէյի մէէմուլ տբր։

Շու հալտէ, պիր գաչ գումրանիա թէչէքքիլ իտէճէյի վէ պունլարա միսալ օլարագ 33 սէնէ պիր իմթիյազ վէրիլմիքտէ չու իմթիյազա գարշըլըգ գումրանեալար հիքքիմէթէ մուհիմմ պիր ավանս իթտասրյա պէրպէր, հասըլաթը սաֆիյէթերինտէն սէնէվի մուհիմմ պիր գըսմընը հասրու թէրք իտէճէքլեր վէ թէրթիպաթ պիր տէրէճէ Ըէմի ուսուլիւէ պէնզէյէճէք տիր։

Վարիտաթը տեվվէթէ այիտ չու գայիտէլեր իթթիխազ օլընընճայա գատար, պօրսամզ գայէթ թուքկուն տբր։

Պունունլա պէրապէր ալըմ սաթըմ մուամլէլաթը նատիր իւլ վուգու տբր։

Իւնիֆէ 98,02 ֆր.տան 100,36 ֆր.ա թէրազգը էյլէմիշ վէ Բումէլի շըմէնտըֆէր թահվիլաթը 173—173,75 ֆր.տա մուհաֆազայը գըյմէթ իթմիշլեր տիր։

Միւէսսէսաթը մալիյէ չու հալտէն կէբիյի կիպի միւսթէֆիտ օլտրգլարը կիպի, Պանգը Օսմանի ագսիօնլարը տա 707 ֆր.ա չըգմըշ տբր։

Մատէն թահվիլէրի հագգընտա իշ եօգ տբր. եալընըզ, Պալիա գարա Այարն ագսիօնլարը իւզէրինէ կիւզել իշ օլմագտա օլմասընա մէպնի 443 ֆր.ա թէրազգը էյլէմիշ տիր։ Պալիա Գարա Այարն չիրքէթինին իխրաճաթը կէչէն սէնէ հոկտ.տէ 1393 թօնօ օլտրընը հալտէ պու սէնէ այնի մանտա 642 թօնօ տան իպարէթ տիր։

Պու մըգտար կէչէն սէնէյէ նիսպէթլէ նօգան իսէ տէ մատէնտէ պիր ապրալըգ պաղը կրվվէր զուհուր վէ պատէհու թէէսսիսաթ վէ թամիրաթ իճրա գըլընմասընա մէպնի, մատէնի մէզքիր հագիգաթը հալտէ, 20 հոկտ.տէն 31 հոկտ.է գատար 11 կիւն տէվամ էյլէտիկինտէն էսպապը թէաէնիսի պունտան իլէրի կէլմիշ տիր։

Ըէժի ագսիօնլարը 391 ֆր. գըյմէթինտէ տիր։ Ըէժի չիրքէթինին վէ Տույունը ումումիյէնին իսբարը իւզէրինէ, գաչագ ալէյհինէ հիքիմէթին իթթիխազ էյլէտիի թէպտիրլէր չայանը թանսին ֆազլայը հասըլաթը մուճիպ օլուրյօր։

Պօրսամզտա ալընըպ սաթըլա պիլէն տիկէր թահվիլաթտա պաշգաճա մուհիմմ թէպտտիրլաթա թէսսաիւճ օլընամամըշ տբր։

Մատէնլէրին ֆիյաթը միւթէրագգը հալտէ տիր.

Պաղբը, ըէվճալը օլմազլէ թօնօսը 2 ինկ. լիրասը թէրագգը իտէրէք, բէչինաթ 64 ինկ. լիրասը 2 չիլին 6 բէնսիտ գարանմըշ տբր։

Գալայ, բէչին թօնօսը 141 ինկ. լիրասը վէ վատէլի օլարագտա 142 լիրա 10 չիլին վէ գուրշուն 14 լիրա 5 չիլին վէ Զինգօ, 21 ինկ. լիրասը գըյմէթինտէ տիր։

Օ. ՊԱՊԻՃԵԱՆ

8 Նոյեմ. 1898

ՍՕՆ ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ԲԱՐԻԶ, 21 Նոյմ.— Իսթանպօլ գազազէտկեանը լէհինէ կրան Օբէրատա իճրա օլընաճագ չէնլիք սուրէթի գաթիկէտ դեկտ. 8է գարարլաշտրբրլմըշ տբր։ Բրօկրամ եէկեանէ վէ չայանը թագտիր տիր։

Մէզքիր բրօկրամ, Ֆաուսթ տը Կունօ, Վակնէր, Լիզ վէ Պոյթօ նամ ալիմլերին գրթա վէ ասարընը չամիլ տիր։

Մէզքիր չէնլիկին քէմալի մուվաֆֆիկիյէթ մահգար օլաճաղը թէէմինաթտա տբր։

ԹԻՒՐԳԻԱՆԸՆ ՆՕԹԱՍԸ

ՐՕՄԱ, 21 Նոյ.—Տինքի կիւն Իթալիա խարիճիյէ նազրը Մ. Թիթօնիյէ թէպլիղ իտլէն Թիւրքիա նօթասընտան պահալա «Թրիպլնա» կազէթասը, պու նօթանըն մէվատտը ումումիյէսի, պրբ Ինկիլիզ կազէթասյա նէչբ իտիլէն մալիւմաթա մուվաֆֆագ օլտուղընը պէյան իտիյօր։

Պապը Ալի մէզքիր նօթատա, Պէրլին անտանամէսինին ֆէսխինտէն թէվէլլիւտ իտէն մէսէլէլերի իյզահէլ պէրապէր, Թիւրքիաը, գարշըլըգ թաէպինէ սէվգ իտէն հուգուգ վէ մատտէլերի տէրմիյան իթմիշ տիր։ Մէզքիր կազէթա պատէհու Աւսթրիա տէվլէթինին Ռուսիա նօթասընա վագը օլան ճէվապընտանապահալա, օլմըշ պիթմիշ օլան մէսաիլ հագգընտա միւզաքէրաթ իճրասընը ըէտտվէՍրպիսթան իլէ Գարատաղա հագգը միւտահիսէլէրինի մէնն իթմէքլէ պէրապէր, Թիւրքիայա գարշըլըգ իթասը խուսուսընտա սիւքիւթ էյլէսիյինի իլավէ էյլէմիշ տիր։

ՀԱՐՊԻՅԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ

Նիզամիյէ գունտու բահանէ անպարը իչիւն էլտէքի նիւմունէ վէճէյլէ պիր սէնէ գարֆինտա լազըմ օլտուգճա ալընամագ իւզրէ սաթրն ալընաճագ չարբգ իչիւն Գասթէմունի իրինին պէհէր էսկի օգգասընը 12 զրուչա վիճէճէք վար տբր. թըրինը սանինին 12ինճի կիւնիւ սոն գարարը վիրիլէճէք վէ էրթէսի կիւնիւ 100տէ 5 ինտիրիլմէսի գապա օլունաճագ տբր. պունտան աչաղը վէրմէք իսթէյէնին, Հարպիյէ նէզարէթի լէվազիմաթը ասքէրիյէ տահրէսինէ կէլսունլէր։

8 Թըր. սանի 324

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսաի Շահանէճէ միւպայաա օլունաճագ հընթա, տարը վէ մըսրը թալիպի էօտէսսինտէ օլուպ, մահը հալը բուսմինին օնունճը բազար էրթէսի կիւնիւ իհալէի էվվէլիյէսի իճրա գըլընճաղընտան, չէրահթը միւթէֆէրրիայը անլամագ վէ միւնագասայա տախիլ օլմագ իսթէյէնլերին 100տէ 10 նիսպէթինտէ թէէմինաթ ագչէսինի վէ եա միւթէպէր քէֆֆալէթնամէյի միւսթասրպէն եէվմը մէզքիրտէ նիհայէթ սաաթ օնա գատար Խազինէի ճէլիլէի միչարիլէյհայա կէլմէլէրի.

8 Թըր. սանի 324 3—1

***

Խազինէի Խասսաի Շահանէճէ միւպայաա օլունաճագ չագբլ թաչը իլէ գում մէվզրի միւնագասայա վաղ իտիլտիկինտէն չէրահթը միւթէֆէրրիայը անլամագ վէ միւնագասայա տախիլ օլմագ իսթէյէնլերին 100տէ 10 նիսպէթինտէ թէէմինաթ ագչէսինի վէ եա միւթէպէր քէֆֆալէթնամէյի միւսթասրպէն նիհայէթ սաաթ օնա գատար Խազինէի ճէլիլէի միչարիլէյհայա կէլմէլէրի։

8 Թըր. սանի 324 3—1

***

Խազինէի Խասսաի Շահանէճ հաթապ անպարը իտարէսի իչիւն պիր սէնէի քեամիլէ զարքընտա միւպայաա օլունաճագ Գազ Տաղը չրրասը մէվզրի միւնագասայա վաղ օլունտըղընտան, չէրահթը միւթէֆէրրիայը անլամագ վէ միւնագասայա տախիլ օլմագ իսթէյէնլերին 100տէ 10 նիսպէթինտէ թէէմինաթ ագչէսինի վէ եա միւթէպէր քէֆֆալէթնամէյի միւսթասրպէն նիհայէթ սաաթ օնա գատար Խազինէի ճէլիլէի միչարիլէյհայա կէլմէլէրի։

8 Թըր. սանի 324 3—1

Զօրապճը խանը գարշուսընտա մուգիմ իքէն Իքինճի Մահէմէի Թիճարէթէն իճլուսընա հիւքմ օլուճմըշ օլան Թիւճարատան Մ. Մէրճանճեան էֆ.նին խուսուսաթը իճլասիյէսինին բույէթ վէ թէվվիյէսի զըմնընտա տավա վէքիլէրինէն Միհրան Քէօրքեան էֆ. էսալէթէն սէնտիք թային գըլընմըշ օլտուգլարընտան, միճլիսը մէգում զիմմէթինտէ ալաճաղը օլանլարը՝ գանուն. նամէի Թիճարէթին 199 վէ 200ինճի մատտէլերի մուճիպինճէ թահգիգը տույուն իչիւն թարիխը իլանան իթթիպարէն 21 կիւն զարքընտա սէնէտաթընը մահէմէ քեամիպինէ թէսլիմ էյլէմէլերի վէ միւտտէթը մէզքիրէ խիթամընտան օնրա 3 կիւնտէ հանկ 29 թըր. սանի 344 ճումա էրթէսի, 30 թըրինը սանի 324 բազար վէ 1 քեան. էվվէլ 324 բազար էրթէսի կիւնլերինտէ Իքինճի Մահէմէի Թիճարէթին իճլաս մուամէլաթընա մախսուս օտասընա կէլէրէք, սէնտիք էֆէնտիլեր միվճաճէհէսինտէ ալաճագլարընը իսպաթ վէ գայտ վէ թաստիգ իթտիրմէլերի, վէ միւտտէթը մէզքիրէյտէ իսպաթը վիճուտ իտէմէյէն ալաճագլրյար հագգընտա գանունը մէզքիրրն 10ինճը մատտէսինէ թէվգիֆէն մուամէլէ օլուճմասընը իլան օլունուր։

8 Թըր. սանի 324

ՄԱՅԻՍ ԹԻՎԹԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ

ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՐԾԱՐԱՆԸ

ՄԷՐՈՒՆՑԻ ՎԷ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ 9,500,000 ֆրանք

Գործարանիս մասնաճիւղ Թէլէֆոնի մուտքին ճիշտ դիմաց։

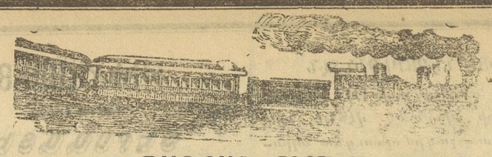

ՊԱՂՏԱՏ ՏԷՄԻՐ ԵՕԼԸ

ՃԻՐՔԷՔՈՐ ՃԱՀԱՆԷԻ ՕՍՄԱՆԻՏԷՍԻ

1908 սէպտեմբեր Սեպտ. ին 4ենի բոլորը երթէսի կիւնիւնտէն հիթիպարէն ամէնշնչա իտէնէք գաթարլարը հարէքէթինի միւսէյյին վոգթնամէ. ամբ,

ԳՕՆԻԱ-ԷՐԷԿԼԻ ՊՈՒԼՈՒՐԸ ԽԱԹԹԸ

Էչնա վէ եօլճու գամբարը Նօ. 622

			Սթ.	Տգ.
Գոնիա	սպհ.	հար.	12	30
Գաչին խան	»	»	1	1
Զօմրա	»	»	1	45
Արբգ էօրէն	»	»	2	13
Մանտասուն	»	»	2	42
Գարաման	միւվ.		3	13
		հար.	3	28
Սիտրօվա	»		3	54
Այրանը Տէրպէնտ	»		4	44
Ալաճա	»		5	20
Էրէկլի	միւվ.		5	45
		հար.	6	5
Պուլկուրլու	սպհ.	միւվ.	6	20

Էչնա վէ եօլճու գամբարը Նօ. 621

			Սթ.	Տգ.
Պուլկուրլը	սպհ.	հար.	6	35
Էրէկլի	միւվ.		6	53
		հար.	8	50
Ալաճա	»		9	17
Այրանը Տէրպէնտ	»		10	01
Սիտրօվա	»		10	43
Գարաման	միւվ.		11	07
		հար.	11	22
Մանտասուն	»		11	55
Արբգ էօրէն	»		12	24
Զօմրա	»		1	—
Գաչին խան	»		1	35
Գոնիա	ագչ.	միւվ.	2	06

ՄԱՅՐԻԿՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ՄՏՆՏՈՒՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

Միշտ պահան ջեցէք այս դեղը «Ջինուս» մարդոյով որ Խմելոսով Մրօթին յատուկ է։

Շատ մը Մայրիկներ, ժամանակ մը իրենց պակէին կ՚ապ տալն եօր, իրենց ուժերուն տկարանալը, իրենց կաթին հոսման նուազիլը կը զգան, եւ տղուն այլեւս առջի չափ չօգտուիլը կը նշմարեն։ Այս պարագային մէջ անոնց պէտք է տալ

ԷՄՈՒԼՍԻՕՆ ՍՔՕԹԸ

որ պատրաստուած է մօրիւ ձկան իւղով, կիր եւ ասպայի հիպօֆոսֆիթով, որ իրաւցնի կը պարունակի այն ամէն նարկաւոր տարրերը Մայրիկներուն առատ եւ սնունդառար կար ճարտարելու եւ թէ՛ իրենց ու թէ իրենց կարգիկներ մանկանց ուժ եւ առողջութիւն պարգեւելու։

ԱԽՈՐԺԱՀԱՄ ԴԻՒՐԱՄԱՐՏ

ԿԸ ԾԱՆՈՒՑ ԲՈԼՈՐ ԴԵՂԱՐԱՆՆԵՐԸ ԵՒ ԲՈԼՈՐ ԴԵՂԻ ՄԹԵՐԱՆՈՑՆԵՐԸ։

ԲՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷ

1863ՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼԸՆՄԸԶ ՏՐԸ ԱՆՕՆԻՄ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

ՍԷՐՄԱՅԷՍԻ 250,000,000 ՖՐԳ.

ՐԵԱՄԻԼԷՆ ԹԷԷՏԻԵՆ ՕԼԸՆՄԸՆ

Մէրթէզը իտարէնանէ Գալաթատա Գարաքէօյակ Եէնի խանատ։

Պէյօղլունատա Ճատտէի Քէպիրէ Ն.333 Սթամպուլատա Սուլթան Համամ ճատտէսինատ Ալլահվէրտի խանընատա։

Մէրքէզ իտարէխանէսինէ չիպէլէրիմիզ պիճիմէ պանգա մուամէլթէրնը էյիա իտէ։

Մէրքէզ իտարէխանէսինէ վէ քէզա Պէյօղլու չիպէսինատ պուլնան քիրալէգ ամիր գացալար՝ կէրէք. մէթանէթ վէ կէրէք իւրէթը իյնար ճիէթիկլէ բէգապէթին ֆէվգինատ պուլընմագատարը։

Գալաթատաքի մէրքէզ իտարէխանէսինէ Պէյօղլունատաքի չիպէտէ հէվալէնամէ համիլէրինին թանթը էմրինէ սալօնլար վէրիլէճէք տիր։

Սթանպուլատաքի չիպէ էչնա վէ թիւճճար էմթասը իւզէրինէ ավանս սուրէթիկլէ բարա իգդաղ իթաթիկի կիպի, Սիրքէճիճէքի անպարրնա տա էմանէթ սու�էթիկլէ էչնա վէ էմթասի մէզքիւրլի զապու վէ վազ իտէր։

ՏԷՕՃԷԷ ՕՐԻԱՆԹ ՊԱՆԳ

ԱԼԷՄԱՆ ԱՆՕՆԻՄ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

ՊԷՐԼԻՆ, ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ, ԻՍՔԷՆՏԷՐԻՃԷ, ԴԱՀԻԲԷ, ՀԱՄԲՈՒՐԳ։

Տէրսաատէթ Ապէման գօնսօլաթօսընատա մուգայէտ (1906 յունվ. 31ատ)

Տրէգանէր Պանդ, Ս. Շաֆհաւզէնսլէր Պանքիէրսի վէ Նայլիօնալ Պանդ Ֆիւր Տէօյչլանտ թարաֆընատան մուէսսէս

ՄԷՐԲԷԶԸ ԻՏԱՐԷՍԻՆ ԳԱԼԱԹԱՏԱ ՎՕՃՎՕՏԱ ՃԱՏՏԷՍԻՆՏԷ ՅԱԿՈԲԵԱՆ ԽԱՆ ՍԹԱՆՊՈԼ ՇԻԻՊԼԻՍԻ ՏԻԼՍԻԶԵԱՆ ԽԱՆ

Գացա սաաթը հէր կիւն ալագիր. սաաթ 9½տան 4է գատար

Ճումատա կիւնլէրի սաաթ 9½տան 1է գատար։

Մէզքիւր պանգանէն թասարրուֆ գացասը տարի օլու